วีระเชษฐ์ จรรยากูล
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

หนูช้าไปหน่อย

ขอให้อ่านเรื่องนี้กันครับว่า ถ้าท่านได้รับหนังสือแจ้งปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐที่ท่านขอไป ถ้าท่านคิดว่าต้องหาข้อมูลข้อเท็จจริงเพื่อโต้แย้งคำปฏิเสธเพื่อจะเขียนอุทธรณ์แล้วก็เป็นเหตุให้ล่าช้านั้น จะเป็นอย่างไร

นางสายฝน อยู่เทศบาลตำบลแห่งหนึ่ง มีหนังสือลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๘ ถึงเทศบาลเพื่อขอสำเนาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการสอบสวนข้อเท็จจริง ฎีกาเบิกจ่าย ฎีกาเงินอุดหนุน จ่ายเงินค่าจ้างเหมาทั่วไป เช็ค คำสั่ง ฯลฯ อะไรอย่างนี้ รวม ๑๔ รายการ ปรากฏว่าเทศบาลมีหนังสือลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๘ แจ้งเปิดเผยให้ ๒ รายการ แจ้งปฏิเสธ ๘ รายการ ด้วยเหตุผลว่าจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ และไม่สำเร็จตามวัตถุประสงค์ ที่เหลืออีก ๔ รายการ ให้เหตุผลว่าคำขอไม่ชัดเจน เทศบาลมิได้เป็นผู้จัดทำเอกสาร รวมทั้งเป็นเอกสารลับ อยู่ระหว่างการชี้แจงข้อพักห้วงของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน นางสายฝนจึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙ อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า มีประเด็นต้องวินิจฉัยว่า การใช้สิทธิอุทธรณ์ของนางสายฝนอยู่ภายในกรอบระยะเวลาอุทธรณ์ตามกฎหมายหรือไม่ ขอแทรกตรงนี้เลยครับ มาตรา ๑๘ บัญญัติว่า "ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ ...ผู้นั้นอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนั้น..." กรณีนางสายฝนมีหนังสือขอข้อมูลข่าวสารเมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๘ เทศบาลมีหนังสือแจ้งตอบไม่เปิดเผยวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๘ ก็ห่างกัน ๓๐ วัน พร้อมทั้งแจ้งสิทธิให้อุทธรณ์ภายในสามสิบวัน กรณีนี้นางสายฝนต้องใช้สิทธิอุทธรณ์ภายในวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ แต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่านางสายฝนมีหนังสืออุทธรณ์เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เป็นปีครับ ซึ่งเป็นระยะเวลาที่เกินสามสิบวัน จึงเป็นการใช้สิทธิอุทธรณ์เกินระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ จึงสมควรมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์เรื่องนี้ไว้พิจารณา

ถึงเรื่องนี้จะจบไปแล้ว แต่ขอเพิ่มเติมหน่อยครับเพื่อประโยชน์ของผู้อ่านคือ ๑) เรื่องนี้เธอทิ้งเรื่องไว้ ๑ ปี กรณีที่หน่วยงานแจ้งปฏิเสธแต่ไม่แจ้งสิทธิอุทธรณ์ให้ทราบ สิทธิอุทธรณ์จะขยายไป ๑ ปี ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่นี่เขาแจ้งแล้ว ๒) ถ้ายังต้องการข้อมูลข่าวสารไปใช้ต้องไปเริ่มต้นนับหนึ่งด้วยการขอใหม่ ดังนั้น ไม่ต้องชักช้าครับ หากท่านยังประสงค์จะได้สำเนาข้อมูลข่าวสารคือเอกสารที่ท่านได้ขอไป ก็ใช้สิทธิอุทธรณ์เลยครับ เอกสารที่ต้องใช้ก็แค่สำเนาหนังสือที่ท่านขอไป และสำเนาหนังสือที่เขาปฏิเสธมา แล้วมีหนังสือถึงคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ทันภายในกำหนดเวลาไม่ต้องเล่าเรื่องเดิมมาก เพราะข้อเท็จจริงจะมีอยู่ในหนังสือคำขอ รวมทั้งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะให้ท่านไปชี้แจงด้วย

ต้องการหารือ ปรึกษาการใช้สิทธิหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ติดต่อได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

"เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น"

(สค ๑๗/๒๕๕๙)

บทความ อ. ๑๗/๒๕๖๐
วีระเชษฐ์ จรรยากูล
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ฟังเสียงฉันบ้าง

ถึงแม้จะไม่เกี่ยวกับอนาคตของกลุ่มวิชาชีพพยาบาล ว่าจะได้บรรจุเป็นข้าราชการหรือไม่ ที่เป็นข่าวเมื่อเร็วๆ นี้ แต่เรื่องนี้เป็นสิทธิของเธอตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารครับ

เรื่องเป็นอย่างนี้ครับ นางสาวชุดขาวในฐานะประธานสหภาพพยาบาลแห่งประเทศไทย มีหนังสือรวม ๓ ฉบับไปถึงนายกสภาการพยาบาลขอให้เปิดประชุมใหญ่สมาชิกวิสามัญทั่วประเทศ เพื่อรับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะของสมาชิก และขอแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่สภาการพยาบาลไม่ดำเนินการตามคำขอ นางสาวชุดขาวจึงฟ้องสภาการพยาบาลต่อศาลปกครองกลาง ศาลปกครองกลางแจ้งให้นางสาวชุดขาว กับพวก ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรายชื่อและจำนวนบุคคลที่ร่วมลงชื่อ นางสาวชุดขาวจึงมอบอำนาจให้นายตัวแทนขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานการประชุมที่พิจารณาเรื่องของประธานสหภาพฯ รวม ๓ รายการ ได้แก่ ๑. บันทึกและรายงานการประชุมสภาการพยาบาล ครั้งที่ ๖/๒๕๕๙ ๒. บันทึกและรายงานการประชุมสภาการพยาบาล ครั้งที่ ๗/๒๕๕๙ ๓. หนังสือสหภาพพยาบาลแห่งประเทศไทยที่ขอแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่สภาการพยาบาลมีหนังสือแจ้งนายตัวแทนว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำขอเป็นการดำเนินการภายในของสภาการพยาบาล และเป็นดุลพินิจเฉพาะของเจ้าหน้าที่ ไม่ใช่เอกสารที่จะเปิดเผยแก่คนทั่วไปให้ทราบได้

นอกจากนี้สภาการพยาบาลได้ชี้แจงต่อคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ว่าได้ตรวจสอบพบว่าสหภาพพยาบาลแห่งประเทศไทยมิได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล และไม่พบหลักฐานการจดทะเบียนเป็นสหภาพแรงงาน จึงกระทำการแทนบุคคลอื่นไม่ได้ และที่จะขอเปิดประชุมใหญ่นั้น พระราชบัญญัติวิชาชีพพยาบาลฯ ไม่ได้ให้อำนาจหน้าที่ไว้ ส่วนข้อมูลข่าวสารตามที่นายตัวแทน ผู้รับมอบอำนาจมีคำขอเป็นเอกสารของผู้อุทธรณ์เอง เพราะไปฟ้องคดีและมีในครอบครองแล้ว ซึ่งมีสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และหมายเลขทะเบียนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล การเปิดเผยจะรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร และสภาการพยาบาลเป็นเพียงผู้ครอบครองเท่านั้น นายตัวแทนจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ และรายการที่ ๒ เป็นรายงานการประชุมเกี่ยวกับการขอให้เปิดประชุมใหญ่ และขอแก้ไขพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘ ไม่ปรากฏการแสดงความเห็นของบุคคลใด ไม่มีเหตุตามมาตรา ๑๕ ที่จะปกปิดข้อมูลส่วนรายการที่ ๓ เป็นข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์รวบรวมส่งให้สภาการพยาบาล แม้จะเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล แต่ก็เป็นข้อมูลข่าวสารของผู้อุทธรณ์ การเปิดเผยจึงไม่รุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) จึงวินิจฉัยให้สภาการพยาบาลเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่นายตัวแทนมีคำขอพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้ด้วย

เรื่องนี้ สภาการพยาบาลเป็นองค์กรวิชาชีพ ซึ่งอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ด้วยครับ ส่วนผู้ขอซึ่งเป็นสหภาพพยาบาลแห่งประเทศไทย แม้ไม่เป็นนิติบุคคล แต่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้ให้สิทธิแก่ประชาชนในการขอข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ เขาจึงมีสิทธิขอได้ เขามีข้ออึดอัดใจก็ควรรับฟังหน่อยครับ ในฐานะที่เป็นองค์กรวิชาชีพที่ดูแลเขา ไม่เพียงแต่ในมุมของการควบคุมไม่ให้ใช้วิชาชีพนอกกรอบผิดกฎหมายเท่านั้นนะครับ คุณหมอ

"เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น"

(สค ๓๐๖/๒๕๕๙)

(3)

บทความ อ. ๑๘/๒๕๖๐

วีระเชษฐ์ จรรยากูล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

คำให้การของผม...ขอนะ

เรื่องนี้เป็นเรื่องที่อาจเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ผิดพลาดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จริงหรือไม่อย่างไร ผมไม่ก้าวล่วงนะครับ แต่จะให้ความรู้ว่าถ้าเกิดเรื่องอย่างนี้กับตัวเอง จะใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้อย่างไร

เรื่องนี้จังหวัดปทุมธานีได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด นายใหม่ กับพวกรวม ๖ คน และมีคำสั่งให้นายใหม่ กับพวกชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในการทำละเมิด นายใหม่ กับพวก จึงมีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ก็คือสำเนาคำให้การของตนเอง ต่อมาจังหวัดปทุมธานีมีหนังสือแจ้งปฏิเสธ โดยแจ้งว่าเนื่องจากอยู่ระหว่างที่สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัย ซึ่งกระบวนการสอบสวนยังไม่เสร็จสิ้นจึงไม่ต้องเปิดเผยตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นายใหม่ กับพวกจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

นายใหม่ได้ชี้แจงต่อคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ว่า คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดได้เรียกตนเองไปให้ถ้อยคำ แต่ไม่ยอมให้สำเนาบันทึกถ้อยคำของตนเอง ขณะนี้การสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดได้เสร็จสิ้นแล้ว และมีคำสั่งให้นายใหม่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในการทำละเมิด จึงต้องการสำเนาบันทึกถ้อยคำเพื่อใช้ปกป้องส่วนได้เสียของตนเอง ในส่วนของผู้แทนจังหวัดปทุมธานีได้ชี้แจงเหตุผลโดยสรุปในสาระสำคัญแบบเดียวกับที่ได้มีหนังสือแจ้งตอบนายใหม่ไปแล้ว ดูครับว่ากรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมองว่าอย่างไร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ก็คือบันทึกการให้ถ้อยคำของผู้อุทธรณ์แต่ละคนนั้น เป็นข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์มีสิทธิที่จะได้รับสำเนาจากคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดหลังจากให้ถ้อยคำเสร็จสิ้นแล้ว และปัจจุบันการสอบข้อเท็จจริงได้เสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยจึงไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพแต่อย่างใด ไม่เข้ามาตรา ๑๕ (๒) ตามที่อ้าง ประกอบกับผู้อุทธรณ์ทุกคนมีส่วนได้เสียโดยตรง ควรมีโอกาสได้รับทราบข้อมูลข่าวสารตามที่ขอเพื่อใช้ปกป้องส่วนได้เสียของตน เหตุผลมี ๒ ประการครับ จึงวินิจฉัยให้จังหวัดปทุมธานีเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องตามที่นายใหม่ กับพวกมีคำขอให้ด้วย กรณีอย่างนี้นะครับใช้ได้กับการที่ท่านไปแจ้งความ หรือไปลงบันทึกประจำวันกับพนักงานสอบสวน เมื่อเสร็จแล้วท่านก็สามารถขอให้เจ้าหน้าที่ถ่ายสำเนาเอกสารให้ได้ครับ โดยเฉพาะในเรื่องที่เป็นคดีและท่านให้ถ้อยคำในฐานะที่เกี่ยวข้อง

หมายความว่า เมื่อเขาพูดจบอ่านตรวจทานถูกต้องตรงใจแล้ว ก็ถ่ายสำเนาให้เขาได้เลยครับ เพราะเป็นถ้อยคำสำนวนที่เขาได้ให้ข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการ จะได้ไม่เกิดปัญหาภายหลังว่าผู้ให้ถ้อยคำไม่ได้พูดอย่างนี้ ต้องการหารือ ปรึกษาการใช้สิทธิหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ติดต่อได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

"เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น"

(สศ ๓๒๕/๒๕๕๙)

บทความ อ. ๑๙/๒๕๖๐ (4)

วีระเชษฐ์ จรรยากูล
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ทำไมไม่เลือกผม

วันนี้ขอเขียนเรื่องในแนววิชาการของมหาวิทยาลัยบ้างครับ เพราะจะได้เป็นประโยชน์แก่นักวิจัยในมหาวิทยาลัย นักวิจัยของเอกชน และนักวิจัยอิสระ ประกอบกับคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีประกาศเรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยที่ใช้งบประมาณราชการ ตอนท้ายจะเพิ่มเติมให้ครับ

สำนักงานประกันสังคมได้ตั้งงบประมาณประจำปีงบเงินอุดหนุน ประเภทค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการดำเนินงานวิจัย โดยได้แต่งตั้งคณะทำงานการดำเนินงานวิจัย เพื่อให้คำแนะนำและเสนอความเห็นในการอนุมัติโครงการวิจัย และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์รวมทั้งแจ้งไปยังหน่วยงานต่างๆ ในการจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัย เพื่อขอรับเงินอุดหนุนการวิจัยดังกล่าว ซึ่งมีผู้สนใจส่งข้อเสนอโครงการวิจัย เรื่องแนวทางการขยายความคุ้มครองไปสู่ลูกจ้างทำงานบ้านจำนวน ๒ ราย คือ สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต โดยนายฟิล์มได้เสนอโครงการวิจัยในนามมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต และเป็นหัวหน้าโครงการวิจัย ปรากฏว่าสำนักงานประกันสังคมพิจารณาคัดเลือกให้สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นผู้ดำเนินงานวิจัย นายฟิล์มจึงมีหนังสือถึงเลขาธิการสำนักงานประกันสังคมขอให้เปิดเผยผลการพิจารณาวินิจฉัย รายงานการประชุม มติคณะกรรมการฯ และแบบเสนอโครงการวิจัยทุกฉบับ พร้อมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้อง ก็หมายถึงเอกสารของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้วย ต่อมาสำนักงานประกันสังคมมีหนังสือแจ้งปฏิเสธ โดยให้เหตุผลว่าเปิดเผยให้ไม่ได้จะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร จะเปิดเผยให้ได้ก็เฉพาะข้อมูลและเอกสารในส่วนของมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตเท่านั้น และก็ได้ส่งเอกสารให้แล้ว นายฟิล์มจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสำนักงานประกันสังคมได้มีหนังสือชี้แจงว่ากระบวนการให้ทุนอุดหนุนการวิจัย ได้นำเสนอคณะทำงานดำเนินงานวิจัย พิจารณาและได้รับความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการฝ่ายงานวิจัยแล้ว คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของสำนักงานประกันสังคมพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามที่ได้รับคำขอแม้จะแม้จะอยู่ในความครอบครองของสำนักงานประกันสังคม แต่ในส่วนของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเปิดเผยให้ไม่ได้ เนื่องจากจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร แต่ได้ให้ข้อมูลของมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตไปแล้ว

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ก็คือผลการพิจารณาวินิจฉัย รายงานการประชุม มติคณะกรรมการฯ และแบบเสนอโครงการวิจัยของสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ไม่มีข้อมูลที่เป็นเทคนิคเฉพาะในการดำเนินโครงการวิจัย และไม่มีข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใด เป็นข้อมูลการพิจารณาให้ทุนอุดหนุนการวิจัย ซึ่งเป็นข้อมูลที่เกิดจากการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ การเปิดเผยจะแสดงความถูกต้องโปร่งใสของหน่วยงาน เห็นว่าเป็นประโยชน์สาธารณะ ประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้อง จึงวินิจฉัยให้สำนักงานประกันสังคมเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องตามที่นายฟิล์มมีคำขอ ท่านผู้อ่านครับ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ออกประกาศเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๐ นี้เอง เรื่อง ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงานวิจัยที่ใช้เงินงบประมาณต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๘) ก็มี ชื่อหรือหัวข้อเรื่องงานวิจัย รายชื่อผู้ทำงานวิจัย ที่ปรึกษา ผู้ช่วย วิธีการจ้าง จำนวนเงินตามสัญญา ระยะเวลาดำเนินงาน ส่วนจะเปิดเผยมากกว่านี้ ก็ไม่เป็นไร เพราะมีตัวอย่างเรื่องนี้ให้แล้ว ส่วนงานวิจัยที่ใช้เงินส่วนตัวตามที่เคยได้รับคำถาม ก็เผยแพร่ไว้ที่ห้องสมุด และช่องทางที่เห็นสมควร ถ้าจะให้ราชการก็ทำหนังสือมอบให้ใช้ประโยชน์ในราชการเสีย ก็เผยแพร่ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารได้ครับ

(สค ๒๗๗/๒๕๕๙) *"เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น"*

(5)

น.ส.สุกัญญา วงศ์รัตน์ชัย
นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ

ขอข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ!!! ได้หรือไม่???

การใช้สิทธิร้องเรียนของประชาชนบางครั้งไม่มีความคืบหน้าหรือไม่ได้รับการแก้ไข สาเหตุหนึ่งอาจมาจากการใช้สิทธิร้องเรียนไม่ถูกต้องตามสิทธิที่มี ร้องเรียนผิดช่องทาง หรือร้องเรียนกับหน่วยงานที่ไม่มีอำนาจหน้าที่ที่จะดำเนินการเรื่องนั้น ๆ เป็นต้น ดังกรณีตัวอย่างนี้ค่ะ

นาย ก. ได้มีหนังสือถึงผู้ใหญ่บ้านแห่งหนึ่งในจังหวัดชัยนาท เพื่อขอให้ดำเนินการตรวจสอบกรณีคนต่างด้าวสวมสิทธิ์บัตรประชาชนของคนในหมู่บ้าน พร้อมทั้งขอเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด แต่ผู้ใหญ่บ้านไม่ได้จัดหาข้อมูลดังกล่าวให้นาย ก. ภายในเวลาอันสมควร นาย ก. จึงมีหนังสือร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยคณะอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนนำเรื่องของนาย ก. เข้าประชุมเพื่อพิจารณา แล้วจึงมีหนังสือแจ้งตอบนาย ก. ว่า การขอข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ นั้น ผู้ขอต้องยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่มีข้อมูลข่าวสารอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแล และหากหน่วยงานรัฐไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้ภายในเวลาอันควร (ภายใน ๑๕ วัน) ผู้ขอจึงสามารถใช้สิทธิร้องเรียนหน่วยงานรัฐต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ตามนัยมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ ซึ่งกรณีของนาย ก. เป็นการขอข้อมูลข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ผู้ใหญ่บ้าน) ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงไม่มีอำนาจหน้าที่ที่จะพิจารณาดำเนินการให้ได้

คำแนะนำสำหรับนาย ก. คือ หากต้องการขอข้อมูลข่าวสารของราชการครั้งต่อไปควรยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ครอบครองข้อมูลนั้นค่ะ เช่น จะขอข้อมูลข่าวสารคนต่างด้าวสวมสิทธิ์บัตรประชาชนของคนในหมู่บ้านควรจะขอข้อมูลจากอำเภอโดยมีหนังสือถึงนายอำเภอค่ะ

ท่านที่ต้องการปรึกษาหรือต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ สามารถสอบถามได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล ดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๓ ๕๖๙๐ หรือ www.oic.go.th หรือ www.facebook.com/oicinfo